מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות שורשים ובנייני פועל במילים
- להכיר מקורות של שמות יישובים בישראל
- לתרגל עבודת צוות ופתרון חידות לשוניות כמו במעבדת הבלשים

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – שורשים ובנייני פועל

- 1. א – לבש
- 2. ב – שלוש

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – קיימים גם שורשים בני שתיים או ארבע אותיות
- 2. נכון – למשל 'הלביש' הוא גרימה ללבוש

חלק ג' – השלמת מילים

- 1. דבר
- 2. באר

חלק ד' – מקור שמות יישובים

- 1 – ב (קשור למילה באר ולמספר שבע)
- 2 – א (היישוב הציוני המודרני הראשון באזור)
- 3 – ד (מסמל פתח של תקווה חדשה לעולים)
- 4 – ג (שילוב של תל עתיק ומילה המסמלת חידוש)

חלק ה' – סדר הפעילות במעבדה

- 1. בוחרים שם צוות ומסובבים את גלגל הגורל
- 2. פותרים את חידות השורשים במכונת הזמן
- 3. מפענחים את חידות המקום ופותחים את כספת המפה
- 4. עוצרים בפינת החוסן לנשימה ובחירת עוגן

חלק ו' – כתיבה ופתיחה

- 1. תשובה הכוללת שורש או מילה אמיתית והסבר קצר וברור

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה נכונה של שורש עם דוגמה מתאימה
- הבנה שגיזרון הוא חקר מקור המילה
- תשובה עם פרט עובדתי סביר על יישוב

טיפים להפעלה:

- אפשר להריץ את הדף בצוותים של 3-4 כמו במעבדה המקורית, עם שעון עצר
- לעודד שימוש ב'רמז' לפני מתן תשובה סופית בחידות הקשות
- לסיים בהקראת תובנה אחת מכל צוות כמו בקיר הפרגון

דף תרגול: שורשים, גיזרון ושמות יישובים

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל את הנושאים שפוגשים במעבדת הבלשים: שורשים, בנייני הפועל, גיזרון וסודות שמות היישובים בארץ.

בנק מילים: דבר | באר

1 חלק א' – שורשים ובנייני פועל

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו השורש של המילה 'התלבשו'?

א) לבש ב) בוש ג) תלב

2. כמה אותיות יש בדרך כלל בשורש עברי?

א) שתיים ב) שלוש ג) ארבע

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל מילה בעברית חייבת להיבנות משורש בן שלוש אותיות דווקא	☐	☐
2	בניין הפעיל מבטא לרוב גרימת פעולה	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. השורש של המילה 'מדברים' הוא _____

2. העיר 'באר שבע' מקבלת חלק משמה מהמילה _____

4 חלק ד' – מקור שמות יישובים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. באר שבע	___	**א.** היישוב הציוני המודרני הראשון באזור
2. ראשון לציון	___	**ב.** קשור למילה באר ולמספר שבע
3. פתח תקווה	___	**ג.** שילוב של תל עתיק ומילה המסמלת חידוש
4. תל אביב	___	**ד.** מסמל פתח של תקווה חדשה לעולים

5 חלק ה' – סדר הפעילות במעבדה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מפענחים את חידות המקום ופותחים את כספת המפה
☐	עוצרים בפינת החוסן לנשימה ובחירת עוגן
☐	פותרים את חידות השורשים במכונת הזמן
☐	בוחרים שם צוות ומסובבים את גלגל הגורל

6 חלק ו' – כתיבה ופתיחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו תובנה קצרה (עד שתי שורות) שתעלו לקיר הפרגון, על שורש או מילה מעניינת שגיליתם

כרטיס יציאה

מהו שורש? תנו דוגמה אחת

מהו גיזרון?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀